

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

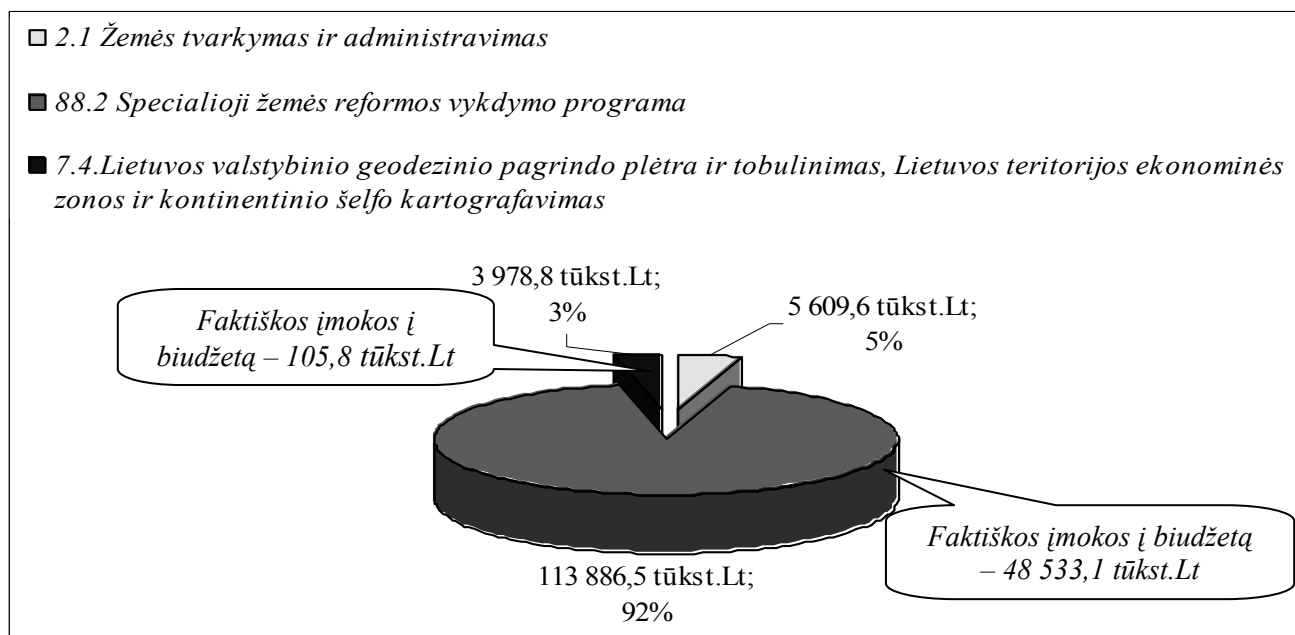
NACIONALINĖ ŽEMĖS TARNYBA PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS

2005 m. balandžio 8 d. Nr. 1060-6-11

SANTRAUKA

Lietuvos Respublikos Seimas Lietuvos Respublikos 2004 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu Nr. IX-1884 (2004 m. birželio 22 d. įstatymo Nr. IX-2294 redakcija) Nacionalinei žemės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau vadinama – Tarnyba) patvirtino 92 102 tūkst. Lt biudžeto asignavimų, iš jų 26 902 tūkst. Lt išlaidoms ir 65 200 tūkst. Lt turtui įsigyti. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2004 m. vasario 03 d. nutarimu Nr. 110 „Dėl 2004 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal tvirtinamas programas patvirtinimo“ (2004-07-21 nutarimo Nr. 926 redakcija) minėtus asignavimus paskyrė vykdyti tris programas – 88.2 Specialiąją žemės reformos vykdymo programą, 2.1 Žemės tvarkymas ir administravimas, 7.4 Lietuvos valstybinio geodezinio pagrindo plėtra ir tobulinimas, Lietuvos teritorijos ekonominės zonos ir kontinentinio šelfo kartografavimas. Be to, anksčiau minėtu įstatymu Tarnybai patvirtintos 17 627 tūkst. Lt pajamų įmokos į valstybės biudžetą.

Per 2004 m. Tarnybos padarytos kasinės išlaidos ir pajamų įmokos į valstybės biudžetą pagal atskiras programas:

Audito metu nustatyta, kad:

1. Tarnyba, pažeisdama Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 100, 104 punktus, apskaitoje neužregistravo įvairių leidinių už 251 196 Lt ir pažeisdama minėtos tvarkos 237 punktą, 251 196 Lt nurašė į faktines programos „Žemės tvarkymas ir administravimas“ išlaidas be jas pateisinančių dokumentų.

2. Finansų ir ekonomikos skyriaus vedėja H. Kukainė netinkamai atliko išankstinę finansų kontrolę, nepakankamai kontroliavo, iš kokio išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnio buvo atliekami mokėjimai. Tarnyba, pažeisdama Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 patvirtintą Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją, už ilgalaikį turtą sumokėjo iš Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.2), o ne iš Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidų (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 3.1). Todėl programos „Lietuvos valstybinio geodezinio pagrindo plėtra ir tobulinimas, Lietuvos teritorijos ekonominės zonos ir kontinentinio šelfo kartografavimas“ Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 m. sausio 1 d. ataskaitoje (formoje Nr. 2) Prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos padidintos, o Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos sumažintos 800,0 tūkst. Lt.

Taip pat apskaitoje, pažeidžiant Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 240 punktą, Tarnyba nebaigtų darbų vertę iš 200 sąskaitos nurašė, o neperkėlė į kitus metus. Todėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse (formoje Nr. 1) 200 sąskaitos likutis metų pradžioje, t.y. 2004-01-01, sumažintas 6 853,4 tūkst. Lt, metų pabaigoje, t.y. 2004-12-31 – 4 043,2 tūkst. Lt. Atitinkamai formos Nr. 1 priedo Nr. 1 sąskaitos 230 likučiai metų pradžioje ir metų pabaigoje sumažinti 6 853,4 tūkst. Lt ir 4 043,2 tūkst. Lt.

3. Analogiškai, kaip nurodyta ataskaitos 2-ame punkte, Tarnyba, pažeisdama Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 patvirtintą Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją, už ilgalaikį turtą sumokėjo iš Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų, o ne iš Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidų. Todėl Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 m. sausio 1 d. ataskaitose (formoje Nr. 2) Prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos padidintos, o Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos sumažintos:

- programos „Žemės tvarkymas ir administravimas“ – 5,7 tūkst. Lt,
- „Specialiosios žemės reformos vykdymo programos“ – 207 tūkst. Lt.

Taip pat apskaitoje neužregistravo nematerialaus turto, todėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse (formoje Nr. 1) ilgalaikio turto ir ilgalaikio turto fondų vertė sumažinta 212,7 tūkst. Lt.

4. Tarnyba pažeidė Biudžetinių įstaigų Buhalterinės apskaitos tvarkos 45, 49, 53, 54, 265 ir 266 punktus, todėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse (formoje Nr. 1) ir atitinkamose finansinės atskaitomybės formose neteisingai nurodyta materialiojo turto nusidėvėjimas, ilgalaikio turto fondas, atsargų vertė metų pradžioje ir metų pabaigoje, finansavimo iš biudžeto likutis, finansavimo iš kitų šaltinių likutis.

5. Tarnybos Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanso:

- pajamų (pagal 7.4 programą) aktyvo duomenys nepateisinami balanso pasyvo duomenimis, skirtumas 0,2 tūkst. Lt,
- formos Nr. 1 priede Nr. 2 „Pažymoje dėl išlaidų sąmatų vykdymo balanso likučių“ specialiųjų programų įmokos padidintos 0,6 tūkst. Lt ir neatitinka Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanso formos Nr. 1 eilutėje 62 „Atsiskaitymai su biudžetu“ nurodytų duomenų,
- formoje Nr. 1 metų pradžioje, t.y. 2004-01-01, 3,2 tūkst. Lt sumažintos gautinos ir mokėtinos lėšos,
- formoje Nr. 1 metų pradžioje nenurodytas 0,3 tūkst. Lt darbuotojų išsiskolinimas Tarnybai ir Tarnybos skola darbuotojams 0,2 tūkst. Lt.

Taip pat programos „Žemės tvarkymas ir administravimas“ Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 sausio 1 d. ataskaitoje (formoje Nr. 2) faktinės darbo užmokesčio išlaidos sumažintos 0,2 tūkst. Lt.

6. Kaip ir 2003 metais, Tarnyba 2004 metais iš Specialiosios žemės reformos vykdymo programos Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidų apskričių viršininkų administracijoms pervedė 90 000 tūkst. Lt kompensacijoms už valstybės išperkama žemę, mišką ir vandens telkinius, tačiau Tarnyba (ir apskričių viršininkų administracijos) turto už minėtą sumą neįsigijo.

7. Tarnyba 2004-12-27 sudarė apsimestinį sandorį – remonto paslaugų pirkimo sutartį Nr. 196, norėdama nuslėpti naujos kompiuterinės įrangos pirkimą-pardavimą. Taip įsigydama kompiuterinę įrangą Tarnyba, kaip perkančioji organizacija, netaikė nė vieno iš Viešųjų pirkimų įstatymo 36 straipsnyje numatytų prekių pirkimo būdų.

8. Tarnyba, pirkdama baldų iš UAB „Specializuotos prekybos sistemos“ už didesnę kainą, negu buvo nurodyta komerciniame pasiūlyme, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo 15 straipsnio 3 dalį.

9. Tarnyba neekonomiškai naudojo biudžeto lėšas:

9.1. Pagal 1999 metais buvusių Specialiosios paskirties akcinės bendrovės „Autoūkis“ ir Žemėtvarkos ir teisės departamento prie Žemės ūkio ministerijos sudarytas Vairuotojo paslaugų sutartis Nr. 10 ir Nr. 11 Tarnyba naudojasi dviejų vairuotojų paslaugomis. Pagal minėtų sutarčių 9 ir 10 punktus už vairuotojų teikiamas paslaugas Tarnyba iš Transporto išlaikymo išlaidų sumoka

„Autoūkiui“ pagal pateiktas sąskaitas, kuriose be mėnesinio priskaičiuoto atlyginimo yra įtraukiamos sumos už vairuotojų darbą švenčių dienomis ir viršvalandžius, išlaidos komandiruotėms. „Autoūkiui“ pateiktose sąskaitose nėra duomenų, kiek kuris vairuotojas dirbo viršvalandžių ar švenčių dienomis, kur ir kada buvo komandiruotas. Tarnyba apmoka sąskaitose nurodytas sumas, neįsitikinusi jų pagrįstumu. Per 2004 metus išlaidos už paslaugas teikiančių vairuotojų darbą švenčių dienomis, viršvalandžius ir komandiruotes su PVM sudarė 17 595,18 Lt. Pagal minėtas sutartis yra sumokamas administracinis mokestis ir PVM, ko nereikėtų mokėti įdarbinus vairuotojus pačioje Tarnyboje. Per 2004 metus tokios išlaidos sudarė 12 332,43 Lt.

9.2. Tarnybinių lengvųjų automobilių kelionės lapuose yra pateikiama neteisinga informacija, nurodomi neteisingi maršrutai. Mes negalėjome pritaikyti kitų audito procedūrų teisingai kuro išlaidų sumai nustatyti. Pagal Atsargų ir trumpalaikio turto 2004 m. apyskaitą (formą Nr. 4) Tarnyba sunaudavo kuro už 26,3 tūkst. Lt.

AUDITO UŽDUOTIS

Vykdydami Valstybės kontrolieriaus 2004-05-06 įsakymu Nr. V-56 patvirtintą Valstybės kontrolės atliekamo subjektų 2004 metų finansinės veiklos ir atskaitomybės valstybinio finansinio audito programą, Valstybės kontrolės 2004 m. birželio 16 d. pavedimu Nr. 1060-5, 2004 m. rugsėjo 13 d. pavedimu Nr. 5-1 ir 2005 m. kovo 14 d. pavedimu Nr. 5-2 Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos atlikome 2004 metų valstybinį finansinį auditą.

Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, veikianti prie Žemės ūkio ministerijos ir pagal savo kompetenciją įgyvendinanti žemės tvarkymo ir administravimo, žemės reformos darbus, nekilnojamojo turto kadastro, apskaitos, geodezijos, kartografijos ir georeferencinių duomenų bazių kūrimo sričių valstybės politiką. Tarnybos adresas: Gedimino pr. 19, LT-2025, Vilnius, kodas 8870492.

Audituojamu laikotarpiu Tarnybai vadovavo direktorius Kazys Maksvytis, už buhalterinę apskaitą buvo atsakinga Finansų ir ekonomikos skyriaus vedėja Henrika Kukainė.

Šio audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, audituojamo subjekto turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2004 m. finansinių ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apyskaitos ir ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausančių turta, dalis.

Už finansinėje atskaitomybėje pateiktų duomenų teisingumą atsako Tarnybos vadovybė. Mūsų ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o finansinės atskaitomybės vertinimas bus pateiktas audito išvadoje, kuri bus pateikta Valstybinio audito reikalavimų nustatyta tvarka.

AUDITO ATLIKIMO TVARKA IR AUDITUOTOS SRITYS

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais.

Mes atlikome Tarnybos biudžeto formavimo ir vykdymo proceso, vidaus kontrolės, finansų valdymo, apskaitos sistemos tyrimą. Įvertinome pagrindinių apskaitos sričių – darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidų, kitų išlaidų, ilgalaikio, trumpalaikio turto ir atsargų, pinigų, gautinų ir mokėtinų lėšų ir pajamų įmokų į valstybės biudžetą vidaus kontrolę. Nustatėme reikšmingumą ir įvertinome įgimtos ir kontrolės rizikos veiksnius, turinčius įtakos audito patikimumui.

Siekdami sumažinti audito riziką, atlikome savarankiškas audito procedūras pagal darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, išlaidų prekėms ir paslaugoms, ilgalaikio ir trumpalaikio turto (įskaitant turto įsigijimo išlaidas), atsargų ir pajamų įmokų į valstybės biudžetą programas. Vertinome audituojamo subjekto sudarytų sutarčių ir sprendimų, susijusių su turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, teisėtumą. Pavyzdžius įrodymams gauti atrinkome taikydami profesinės patirties ir statistinės atrankos metodus. Taigi klaidų ir neatitikimų požiūriu įvertintos ne visos sąskaitos ir ūkinės operacijos, o tik tos, kurios buvo atrinktos savarankiškoms audito procedūroms. Todėl yra rizika, kad audito metu galėjo likti nepastebėtų klaidų ir neatitikimų.

AUDITUOJAMOS ĮSTAIGOS FINANSINĖS VEIKLOS REZULTATAI

Lietuvos Respublikos Seimas Lietuvos Respublikos 2004 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu Nr. IX-1884 (2004 m. birželio 22 d. įstatymo Nr. IX-2294 redakcija) Tarnybai patvirtino 92 102 tūkst. Lt biudžeto asignavimų, iš jų 26 902 tūkst. Lt išlaidoms ir 65 200 tūkst. Lt turtui įsigyti. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2004 m. vasario 03 d. nutarimu Nr. 110 „Dėl 2004 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal tvirtinamas programas patvirtinimo“ (2004-07-21 nutarimo Nr. 926 redakcija) minėtus asignavimus paskyrė vykdyti tris programas – 88.2 Specialioji žemės reformos vykdymo programa, 2.1 Žemės tvarkymas ir administravimas, 7.4 Lietuvos valstybinio geodezinio pagrindo plėtra ir tobulinimas, Lietuvos teritorijos ekonominės zonos ir kontinentinio šelfo kartografavimas.

Per 2004 metus Tarnyba, kartu su viršplaninėmis įmokomis (2003 m. viršplaninės įmokos – 22 692,7 tūkst. Lt, 2004 m. – 11 486 tūkst. Lt), patvirtino 126 288,3 tūkst. Lt išlaidų sąmatas. Kasinių išlaidų padarė 123 474,9 tūkst. Lt, faktinių išlaidų – 123 112,8 tūkst. Lt.

Be to, anksčiau minėtu įstatymu Tarnybai patvirtintos 17 627 tūkst. Lt pajamų įmokos į valstybės biudžetą. Pagal Tarnybos pateiktą 2004 metų finansinę atskaitomybę per 2004 metus į valstybės biudžetą buvo įmokėta 48 638,9 tūkst. Lt pajamų, t.y. pajamų planas viršytas 2,8 karto.

Tarnyba pagal Lietuvos Vyriausybės 1999 m. birželio 02 d. nutarimo Nr. 692 „Dėl naujų valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos ne žemės ūkio paskirčiai (veiklai)“ ir 1999 m. kovo 09 d. nutarimo Nr. 260 „Dėl naudojamų valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos ne žemės ūkio paskirčiai (veiklai)“ nuostatas iš apskričių viršininkų administracijų gavo 48 533,1 tūkst. Lt

pajamų, o tai sudaro 99,8 % visų pajamų. Nuo 2005 m. sausio 1 d. šios pajamos bus tiesiogiai pervedamos į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą.

AUDITO REZULTATAI

Audito metu vertinome Tarnybos veiklos ir atskirų apskaitos sričių vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą. Mes nustatėme, kad:

- generalinio direktoriaus 2004-07-05 patvirtintas sąskaitų planas ir 2004-02-26 įsakymu Nr. 1P-32 „Dėl apskaitos politikos“ patvirtintos Tvarkos neatitinka Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos reikalavimų ir pagrindinių apskaitos principų,
- faktinės išlaidos nebuvo apskaitomos pagal programas, funkcinę ir ekonominę klasifikaciją, kaip to reikalauja Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 234 punktas,
- atlikti paskesniąją finansų kontrolę buvo paskirti asmenys, atsakingi už išankstinę finansų kontrolę, o tai prieštarauja Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-05-08 įsakymu Nr. 1K-123 patvirtintų Minimalių finansų kontrolės reikalavimų 21 punktui,
- ne visi Tarnyboje parengti dokumentai buvo registruojami dokumentų registracijos žurnaluose, kaip to reikalauja Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2001-12-28 įsakymu Nr. 88 patvirtintų Raštvedybos taisyklių III skyriaus nuostatos,
- už vienos programos (priemonės) vykdymą buvo paskirti ne po vieną atsakingą asmenį ir atsakingais paskirti asmenys, kurie iš tikrųjų neatliko programos lėšų panaudojimo kontrolės funkcijų,
- nenustatytos tvarkos, taisyklės ir kontrolės procedūros, užtikrinančios, kad darbuotojas, atliekantis tam tikras funkcijas, tikrai gautų toms funkcijoms atlikti reikalingus dokumentus (įsakymus, instrukcijas ir pan.),
- su atskirais darbuotojais sudarytose darbo sutartyse nebuvo įrašyti darbo sutarties pakeitimai (sąlygas vienašališkai Generalinis direktorius keitė įsakymais),
- nenustatytos vidaus kontrolės procedūros, kurios leistų išvengti darbo užmokesčio ir socialinio draudimo apskaitos klaidų ir užtikrintų pateikiamų ataskaitų teisingumą. Patikrinus 22 darbuotojų darbo užmokesčio priskaičiavimo, išskaitymų iš darbuotojų darbo užmokesčio teisingumą, 18-os buvo nustatytos klaidos.

Manome, kad Tarnyboje sukurta vidaus kontrolės sistema neįgalina pasiekti Lietuvos Respublikos Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu vidaus, finansų kontrolei keliamų

pagrindinių tikslų. Todėl vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, įvertinome kaip neefektyvią ir reikalaujančią skubaus ir naujo vadovybės požiūrio.

Audito metu nustatyti pažeidimai, klaidos:

1. Tikrinant pasirinktus pavyzdžius nustatyta, kad Tarnyba, pažeisdama Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 100, 104 punktus, apskaitoje neužregistravo įvairių leidinių už 251 196 Lt ir pažeisdama minėtos tvarkos 237 punktą, šią sumą nurašė į faktines programos „Žemės tvarkymas ir administravimas“ išlaidas be jas pateisinančių dokumentų:

1.1. Tarnyba ir VĮ Registrų centras 2004-03-29 sudarė sutartį Nr. 2004/01/19, pagal kurią buvo atlikti Lietuvos Respublikos žemės valstybinės apskaitos darbai. Sutarties 2.2.2 punkte numatyta, kad VĮ Registrų centras pateikia Tarnybai leidinio apie Lietuvos Respublikos žemės fondą 300 egzempliorių ir skaitmeninę jo formą. Tarnyba pateiktų 300 leidinio egzempliorių ir skaitmeninės jo formos apskaitoje neužregistravo, o 102 736 Lt nurašė į faktines išlaidas be jas pateisinančių dokumentų.

1.2. Tarnyba ir VĮ Registrų centras 2004-08-12 sudarė sutartį Nr. 75, pagal kurią buvo atliktos nekilnojamojo turto registre įregistruotų pastatų ir patalpų apskaitos darbų paslaugos – išleista 150 leidinio „Nekilnojamojo turto registre įregistruotų pastatų ir patalpų apskaitos duomenys 2004 m. sausio 1 d.“ egzempliorių. Vieno leidinio parengimas ir spausdinimas Tarnybai kainavo 666,7 Lt ($100\,000 / 150 = 666,7$). Tarnyba pateiktų 150 leidinių apskaitoje neužregistravo, o 100 000 Lt nurašė į faktines išlaidas be jas pateisinančių dokumentų.

1.3. Tarnyba pagal Lietuvos žemėtvarkos ir hidrotechnikos inžinierių sąjungos 2004-08-27 PVM sąskaitą faktūrą LGA Nr. 8985558 apmokėjo už žurnalo „Žemėtvarka ir hidrotechnika“ 60 vnt. rugsėjo mėnesio ir 20 vnt. gruodžio mėnesio egzempliorių 1 260 Lt. Tarnyba 80 žurnalo egzempliorių apskaitoje neužregistravo, o 1 260 Lt nurašė į faktines išlaidas be jas pateisinančių dokumentų.

1.4. Tarnyba pagal VĮ Valstybinio žemėtvarkos instituto 2004-10-29 PVM sąskaitą faktūrą VŽI Nr. 002203 apmokėjo 47 200 Lt už 1000 egzempliorių leidinio „Žemėtvarka 1919–2004 metai“ paruošimą ir atspausdinimą (vieno leidinio kaina 47,20 Lt) ir pagal 2004-10-29 Darbų perdavimo–priėmimo aktą minėtus leidinius priėmė. Tarnyba minėtų leidinių apskaitoje neužregistravo, o 47 200 Lt nurašė į faktines išlaidas be jas pateisinančių dokumentų.

2. Finansų ir ekonomikos skyriaus vedėja H. Kukainė netinkamai atliko išankstinę finansų kontrolę, nepakankamai kontroliavo, iš kokio išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnio buvo atliekami mokėjimai. Tikrindami pasirinktus pavyzdžius nustatėme, kad Tarnyba, pažeisdama Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 patvirtintą Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją, už ilgalaikį turtą sumokėjo iš Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.2), o ne

iš Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidų (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 3.1). Todėl programos „Lietuvos valstybinio geodezinio pagrindo plėtra ir tobulinimas, Lietuvos teritorijos ekonominės zonos ir kontinentinio šelfo kartografavimas“ Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 m. sausio 1 d. ataskaitoje (formoje Nr. 2) Prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos padidintos, o Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos sumažintos 800,0 tūkst. Lt.

Taip pat apskaitoje pažeidžiant Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 240 punktą, pagal kurią nebaigtų darbų vertė iš 200 sąskaitos ne nurašoma, o perkeliama į kitus metus, Tarnyba nebaigtų darbų vertę iš 200 sąskaitos ne perkėlė į kitus metus, o nurašė. Todėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse (formoje Nr. 1) 200 sąskaitos likutis metų pradžioje, t.y. 2004-01-01, sumažintas 6 853,4 tūkst. Lt, metų pabaigoje, t.y. 2004-12-31 – 4 043,2 tūkst. Lt. Atitinkamai formos Nr. 1 priedo Nr. 1 sąskaitos 230 likučiai metų pradžioje ir metų pabaigoje dėl minėtos priežasties sumažinti 6 853,4 tūkst. Lt ir 4 043,2 tūkst. Lt:

2.1. Vilniaus Gedimino technikos universiteto Geodezijos institutas pagal 1998 m. spalio mėn. 27 d. Mokslo darbo sutartį Nr. 98-3271 „Lietuvos valstybinio pirmosios klasės vertikaliojo tinklo sudarymas“, sudarytą su Tarnyba, atlieka darbus. Šių darbų rezultatas – bus sudarytas Lietuvos geodezinis vertikalusis valstybinis pirmosios klasės tinklas. Šis tinklas pagal 2001 m. birželio 28 d. Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo 7 straipsnį yra valstybės turtas, kurį patikėjimo teise valdo, naudoja ir kuriuo disponuoja įgaliota institucija įstatymų nustatyta tvarka. Bendra sutarties kaina 5 300 000 Lt, iki 2005-01-01 atlikta darbų už 4 043 183 Lt, iš jų už 800 000 Lt per 2004 metus.

Tarnyba nebaigtų Lietuvos geodezinio vertikaliojo valstybinio pirmosios klasės tinklo darbų vertę iš 200 sąskaitos ne perkėlė į kitus metus, o nurašė. Todėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse (formoje Nr. 1) 200 sąskaitos likutis metų pradžioje, t.y., 2004-01-01 sumažintas 3 243,2 tūkst. Lt, metų pabaigoje, t.y. 2004-12-31 – 4 043,2 tūkst. Lt. Atitinkamai Formos Nr. 1 priedo Nr. 1 sąskaitos 230 likučiai metų pradžioje ir metų pabaigoje sumažinti 3 243,2 tūkst. Lt ir 4 043,2 tūkst. Lt.

Už minėtus darbus Tarnyba 2004 metais 800 000 Lt sumokėjo iš Prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų, o ne iš Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidų. Todėl programos „Lietuvos valstybinio geodezinio pagrindo plėtra ir tobulinimas, Lietuvos teritorijos ekonominės zonos ir kontinentinio šelfo kartografavimas“ Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 m. sausio 1 d. ataskaitoje (formoje Nr. 2) Prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos padidintos, o Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos sumažintos 800,0 tūkst. Lt.

2.2. Už ilgalaikį nematerialųjį turtą 3 610 243 Lt buvo apmokėti 2003 metais (padarytos kasinės išlaidos), tačiau turtas pagal pajamavimo aktus (2004-01-29 pajamavimo aktas Nr. 1, 2004-01-29 pajamavimo aktas Nr. 2, 2004-01-29 pajamavimo aktas Nr. 4, 2004-01-29 pajamavimo aktas Nr. 5, 2004-01-29 pajamavimo aktas Nr. 7, 2004-01-29 pajamavimo aktas Nr. 8, 2004-01-29

pajamavimo aktas Nr. 16, 2004-01-29 pajamavimo aktas Nr. 17, 2004-01-29 pajamavimo aktas Nr. 18) apskaitoje buvo užregistruotas 2004 metais, todėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse (formoje Nr. 1) 200 ir 230 sąskaitų likučiai metų pradžioje t.y. 2004-01-01, sumažinti 3 610,2 tūkst. Lt.

3. Analogiškai, kaip nurodyta šio skyriaus 2-ame punkte, Tarnyba, pažeisdama Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 patvirtintą Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją, už ilgalaikį turtą sumokėjo iš Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.2), o ne iš Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidų (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 3.1). Todėl Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 m. sausio 1 d. ataskaitose (formoje Nr. 2) Prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos padidintos, o Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos sumažintos:

- programos „Žemės tvarkymas ir administravimas“ – 5,7 tūkst. Lt,
- „Specialiosios žemės reformos vykdymo programos“ – 207 tūkst. Lt.

Taip pat apskaitoje neužregistravo nematerialaus turto, todėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse (formoje Nr. 1) ilgalaikio turto ir ilgalaikio turto fondų vertė sumažinta 212,7 tūkst. Lt:

3.1. Tarnyba už nematerialųjį turtą – interneto svetainės sukūrimo ir įdiegimo darbus pagal UAB „Algoritimų sistemos“ 2004-12-16 PVM sąskaitą faktūrą ASA Nr. 000000580 sumokėjo iš Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų, o ne iš Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidų. Todėl programos „Žemės tvarkymas ir administravimas“ Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 m. sausio 1 d. ataskaitoje (formoje Nr. 2) Prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos padidintos, o Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos sumažintos 5, 7 tūkst. Lt. Taip pat apskaitoje neužregistravo nematerialaus turto, todėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse (formoje Nr. 1) sumažinta ilgalaikio turto ir ilgalaikio turto fondų vertė 5, 7 tūkst. Lt.

3.2 Tarnyba pagal 2004-04-05 Mokslo tyrimų sutartį Nr. 24 Lietuvos žemdirbystės instituto Agrocheminių tyrimų centro pagamintų žemėlapių (nematerialaus turto) apskaitoje neužregistravo, todėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse (formoje Nr. 1) sumažinta ilgalaikio turto ir ilgalaikio turto fondų vertė 207,0 tūkst. Lt.

Už minėtų žemėlapių gamybą Tarnyba 207 000 Lt sumokėjo iš Prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų, o ne iš Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidų. Todėl „Specialiosios žemės reformos vykdymo programos“ Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 m. sausio 1 d. ataskaitoje (formoje Nr. 2) Prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos padidintos, o Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos sumažintos 207,0 tūkst. Lt.

4. Tarnyba pažeidė Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos:

- 49 punktą, nes nenustatė ilgalaikio nematerialaus turto amortizacijos normatyvų. Tarnyba ilgalaikio turto nusidėvėjimą skaičiuoja pagal buvusio Žemėtvarkos ir teisės departamento prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 1998-11-30 įsakymu Nr. 27 „Dėl komisijos sudarymo ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvų“ patvirtintas nusidėvėjimo normas, kuriuo amortizacijos normos ilgalaikiam nematerialiam turtui nenustatytos. Visą nematerialųjį turtą Tarnyba amortizavo per vienerius metus, nors pagal Lietuvos Respublikos ekonomikos ministerijos 1994 m. gegužės 23 d. Nr. 21-6-12145 ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 1994 m. gegužės 24 d. raštuose Nr. 38N patvirtintus Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ekonominius normatyvus maksimali vienerių metų amortizacijos norma taikytina tik informacijos apdorojimo programoms ir techninei dokumentacijai, kitam nematerialiam turtui taikytina maksimali dviejų metų amortizacijos norma. Per 2004 metus priskaičiuota 11 635,5 tūkst. Lt nematerialiojo turto amortizacijos, t.y. tiek, už kiek buvo įsigyta nematerialaus turto,
- 45 punktą, nes automobiliui OPEL VECTRA, apskaitoje užregistruotam 2003 metais, nebuvo priskaičiuotas 2003 metų nusidėvėjimas – 5 920 Lt, todėl finansinės atskaitomybės Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse (formoje Nr. 1) materialiojo turto nusidėvėjimas sumažintas, o ilgalaikio turto fondas padidintas 5,9 tūkst. Lt ir ta pačia verte Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2004 m. apyskaitoje (formoje Nr. 3) materialiojo turto nusidėvėjimas sumažintas, o turto likutinė vertė padidinta,
- 53 punktą, nes 14 896 Lt vertės atsargas, gautas Tarnyboje 2003-12-30, apskaitoje užregistravo tik 2004-03-04, todėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse (formoje Nr. 1) ir Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2004 m. apyskaitoje (formoje Nr. 4) atsargų vertė metų pradžioje sumažinta 14,9 tūkst. Lt,
- 54 punktą, nes 119 815 vnt. žemėlapių neįkainavo, todėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse (formoje Nr. 1) ir Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2004 m. apyskaitoje (formoje Nr. 4) atsargų vertė metų pradžioje ir metų pabaigoje yra sumažinta,
- 265 ir 266 punktus, nes nemokamai gautas 25 075 Lt vertės atsargas įrašė į finansavimo iš biudžeto, o ne į finansavimo iš kitų šaltinių sąskaitos kreditą, todėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse (formoje Nr. 1) finansavimo iš biudžeto likutis padidintas, o finansavimo iš kitų šaltinių sumažintas (nepateiktas) 25,1 tūkst. Lt.

5. Atlikus Didžiosios knygos sąskaitų likučių, metinės atskaitomybės visų formų, Valstybinio socialinio draudimo fondui teikiamų atskaitų ir apskaitos duomenų ryšio sutikrinimą, nustatyta, kad:

- pajamų (pagal programą 7.4) balanso aktyvo duomenys (Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais bei Lėšos, gautos už teikiamas paslaugas), nepateisinami balanso pasyvo duomenimis (Pajamos už teikiamas paslaugas ir Atsiskaitymai su biudžetu (dėl PVM)). Nustatytas 0,2 tūkst. Lt (pagal analitinius duomenis – 155,58 Lt) skirtumas,
- Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanso formos Nr. 1 priede Nr. 2 „Pažymoje dėl išlaidų sąmatų vykdymo balanso likučių“ specialiųjų programų įmokos padidintos 0,6 tūkst. Lt ir neatitinka Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanso formos Nr. 1 eilutėje 62 „Atsiskaitymai su biudžetu“ nurodytų duomenų,
- Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse (formoje Nr. 1) metų pradžioje, t.y. 2004-01-01, 3,2 tūkst. Lt sumažintos gautinos ir mokėtinos lėšos. Gautinose lėšose nenurodyti 3,2 tūkst. Lt Valstybinio socialinio draudimo fondo laikino nedarbingumo pašalpoms mokėti, mokėtinose – 1,1 tūkst. Lt į biudžetą gyventojų pajamų mokesčio ir 2,1 tūkst. Lt išsiskolinimo darbuotojams,
- Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse (formoje Nr. 1) metų pradžioje nenurodytas 0,3 tūkst. Lt darbuotojų išsiskolinimas Tarnybai ir Tarnybos skola darbuotojams 0,2 tūkst. Lt,
- programos Žemės tvarkymas ir administravimas Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 sausio 1 d. ataskaitoje (formoje Nr. 2) faktinės darbo užmokesčio išlaidos sumažintos 0,2 tūkst. Lt.

6. Kaip ir 2003 metais, Tarnyba 2004 metais iš Specialiosios žemės reformos vykdymo programos Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidų apskričių viršininkų administracijoms pervedė 90 000 tūkst. Lt kompensacijoms už valstybės išperkama žemę, mišką ir vandens telkinius.

Pagal Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 patvirtintą priedą „Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos paaiškinimai“, šios išlaidos skirtos ilgalaikiam materialiam ir nematerialiam turtui kurti ar įsigyti. Tačiau Tarnyba (ir apskričių viršininkų administracijos) turto už 90 000 tūkst. Lt neįsigijo.

7. Tarnybos generalinis direktorius 2004 metų pabaigoje (2004-12-23 raštas Nr. 4B-(7.3)-1396) nusprendė pirkti šešių kompiuterių – trijų stacionarių *HP Vectra VE C/300, P1645A Kayak XM600, HP Vectra VE 5/200* ir trijų nešiojamųjų kompiuterių *Z-Note MX96* remonto paslaugas. Pagal 2004-12-27 Paslaugų sutartį, sudarytą tarp UAB „Kompsis ir Ko“ ir Nacionalinės žemės

tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos, UAB „Kompsis ir Ko“ turėjo atlikti minėtų kompiuterių remontą už 26 485 Lt (vieno kompiuterio vidutinė remonto kaina 4,4 tūkst. Lt ($26\,485 : 6 = 4\,414,2$)). Priimdamas tokį sprendimą, Tarnybos vadovas neatsižvelgė į tai, kad minėtų kompiuterių pagaminimo metai 1996–2001, jie nusidėvėję, morališkai pasenę, todėl juos atnaujinti ekonomiškai buvo netikslinga (tokia išvada padaryta vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 22 straipsnio 2 dalies nuostata).

Audito metu su specialistu apžiūrėję stacionarius *HP Vectra VE C/300, P1645A Kayak XM600, HP Vectra VE 5/200* ir tris nešiojamuosius *Z-Note MX96* kompiuterius nustatėme, kad jų modernizavimo ar remonto darbai nebuvo atlikti, nors 2005 m. sausio 20 d. buvo surašytas atliktų kompiuterinės įrangos remonto darbų aktas, kurį pasirašė Tarnybos generalinis direktorius K. Maksvytis. Pagal PVM sąskaitas faktūras 2005-01-03 KOM Nr. 10589 ir 2005-01-20 KOM Nr. 10668 Tarnyba UAB „Kompsis ir Ko“ pervedė 26 485 Lt. Vietoj nešiojamųjų kompiuterių *Z-note MX96* (inv. Nr. 130068, 130070, 130069) su tais pačiais inventoriniais numeriais radome du naujus *IBM X40* ir vieną *Prestigio* kompiuterį.

Nustačius šiuos faktus ir informavus vadovą, Tarnyba ir UAB „Kompsis ir Ko“ 2005-03-30 surašė kitą, jau ne kompiuterinės įrangos remonto darbų, bet kompiuterinės įrangos perdavimo-priėmimo aktą. Pagal jį Tarnyba priėmė naują kompiuterinę įrangą – du naujus *IBM X40* nešiojamuosius kompiuterius po 7 349 Lt, vieną naują *Prestigio Nobile 151C* už 5 087 Lt, du naujus *LSD* monitorius *LG 1730S* po 1 200 Lt ir keturis vienetus priedų prie kompiuterių – du *Thinkpad X4 Ultra base Dock* po 957 Lt ir du *TP Ultrabay Slim CMB II* po 1 193 Lt. 2005-03-29 buvo anuliuotos PVM sąskaitos faktūros 2005-01-03 KOM Nr. 10589 ir 2005-01-20 KOM Nr. 10668 ir 2005-03-30 išrašytos kitos PVM sąskaitos faktūros KOM Nr. 10894 ir KOM Nr. 10895. Įsigyta kompiuterinė įranga apskaitoje užregistruota 2005 metų kovo mėnesį, suteikiant naujus inventorinius numerius.

Įvertinus išdėstytas aplinkybes, darytina išvada, kad Tarnyba 2004-12-27 sudarė apsimestinį sandorį – remonto paslaugų pirkimo sutartį Nr. 196, norėdama nuslėpti naujos kompiuterinės įrangos pirkimą-pardavimą. Taigi Tarnyba, įsigydama šią įrangą, kaip perkančioji organizacija, netaikė nė vieno iš Viešųjų pirkimų įstatymo 36 straipsnyje numatytų prekių pirkimo būdų.

8. UAB „Specializuotos prekybos sistemos“ ir Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos 2004-12-15 sudarė Rangos sutartį (nors turėjo sudaryti pirkimo sutartį) Nr. 04/12/15/185, pagal kurią numatė pirkti baldų. Šia sutartimi šalys sutarė už kompiuterinį stalą su dviem spintelėmis mokėti po 1 400 Lt, nors UAB „Specializuotos prekybos sistemos“ komerciniame pasiūlyme tokio stalo kaina buvo 980 Lt. Tarnyba pirko tris tokius stalus. Tarnyba pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo 15 straipsnio 3 dalį, pagal kurią „sudarant pirkimo sutartį negali būti keičiama

laimėjusio tiekėjo pasiūlymo kaina ir pirkimo dokumentuose bei pasiūlyme nustatytos pirkimo sąlygos“.

9. Neekonomiško biudžeto lėšų naudojimo atvejai:

9.1. Pagal 1999 metais buvusių Specialiosios paskirties akcinės bendrovės „Autoūkis“ ir Žemėtvarkos ir teisės departamento prie Žemės ūkio ministerijos sudarytas Vairuotojo paslaugų sutartis Nr. 10 ir Nr. 11 Tarnyba naudojami dviejų vairuotojų paslaugomis. Pagal minėtų sutarčių 9 ir 10 punktus už vairuotojų teikiamas paslaugas Tarnyba iš Transporto išlaikymo išlaidų sumoka „Autoūkiui“ pagal pateiktas sąskaitas, kuriose be mėnesinio priskaičiuoto atlyginimo yra įtraukiamos sumos už vairuotojų darbą švenčių dienomis ir viršvalandžius, išlaidos komandiruotėms. „Autoūkiui“ pateiktose sąskaitose nėra duomenų, kiek kuris vairuotojas dirbo viršvalandžių ar švenčių dienomis, kur ir kada buvo komandiruotas. Tarnyba apmoka sąskaitose nurodytas sumas, neįsitikinusi jų pagrįstumu. Tik audito metu Bendrųjų reikalų skyriaus vedėjas A. Narinkevičius, Tarnybos generalinio direktoriaus 2003-04-24 įsakymu Nr. 1P-41 paskirtas kontroliuoti tarnybinių automobilių naudojimą, sudarė bendrą metų suvestinę, pagal kurią 2004 metais vairuotojas V. Stankevič dirbo 468,65 val., V. Remys – 362,56 val. viršvalandžių, nors pagal Lietuvos Respublikos Darbo kodekso 152 straipsnį darbuotojo viršvalandinis darbas neturi viršyti šimto dvidešimties valandų per metus.

Per 2004 metus išlaidos už paslaugas teikiančių vairuotojų darbą švenčių dienomis, viršvalandžius ir komandiruotes su PVM sudarė 17 595,18 Lt. Pagal minėtas sutartis yra sumokamas administracinis mokestis ir PVM, o jo nereikėtų mokėti įdarbinus vairuotojus pačioje Tarnyboje. Per 2004 metus tokios išlaidos sudarė 12 332,43 Lt.

9.2. Norėdami įsitikinti, ar racionaliai naudojamos Transporto išlaikymo išlaidos ir gauti įrodymų dėl kelionės lapuose pateiktos informacijos tikrumo, 2004 metų kiekvieno ketvirčio paskutinio mėnesio lengvųjų automobilių kelionės lapuose nurodytą transporto priemonės (ir darbuotojo, ir samdomo vairuotojo) buvimo vietą palyginome su kuro išsigijimo dokumente nurodyta vieta. Per tikrintą laikotarpį (keturis mėnesius) nustatyta dešimt atvejų, kai kuras buvo išsigijamas Vilniaus miesto degalinėse, nors pagal kelionės lapus tuo metu transporto priemonė buvo kitose Lietuvos vietose. Todėl darėme išvadą, kad kelionės lapuose pateikta neteisinga informacija, nurodomi neteisingi maršrutai. Mes negalėjome pritaikyti kitų audito procedūrų teisingai kuro išlaidų sumai nustatyti. Pagal Atsargų ir trumpalaikio turto 2004 m. apyskaitą (formą Nr. 4) Tarnyba sunaudojo kuro už 26,3 tūkst. Lt.

Taip pat pateikiame dalykus, į kuriuos mūsų siūlymu audito metu buvo atsižvelgta:

1. Tarnyba pakoregavo finansinę atskaitomybę, Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse (formoje Nr. 1) 200 ir 230-osios sąskaitos likutį padidino neužpajamuoto turto suma 3 446,7 tūkst. Lt.

2. Vidaus kontrolės tyrimo etapu nustatėme, kad Tarnyba, pažeisdama Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos nuostatas, išlaidas planuoja ir išlaidas ilgalaikiam turtui sukurti apskaito ekonominės klasifikacijos kodu 2.2 „Prekių ir paslaugų naudojimas“, o ne 3.1 „Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos“. Taip pat buvo nustatyta, kad Tarnyboje ilgalaikis ir trumpalaikis turtas bei atsargos registruojamos pažeidžiant Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos reikalavimus, nematerialus turtas registruojamas atsargų sąskaitoje.

Tarnyba atsižvelgė į mūsų pateiktas pastabas, pakoregavo Biudžeto išlaidų sąmatas ir ištaisė turto registravimo klaidas: pagal 2004-12-31 „Buhalterinę pažymą dėl medžiagų (žemėlapių) perkėlimo į ilgalaikio nematerialaus turto (019) ir kitas koresponduojančias sąskaitas“ užregistravo 4 417,3 tūkst. Lt nematerialaus turto, kuris buvo apskaitytas atsargų sąskaitoje.

3. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-01-25 nutarimu Nr. 86 patvirtintų Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų 33 punktu, Tarnybos vadovas 2004-12-08 įsakymu Nr. 1P-139 nustatė, kokių procentu ligos pašalpa darbuotojams apmokama už dvi pirmąsias kalendorines nedarbingumo dienas.

Atsižvelgdami į audito metu nustatytus dalykus, **SIŪLOME:**

1. Patvirtinti ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normas:

1.1. Patvirtinti ilgalaikio nematerialaus turto amortizacijos normas. Tarnyba visą nematerialųjį turtą amortizuoja per vienerius metus, o pagal Lietuvos Respublikos ekonomikos ministerijos 1994 m. gegužės 23 d. Nr. 21-6-12145 ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 1994 m. gegužės 24 d. raštuose Nr. 38N patvirtintus Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ekonominius normatyvus maksimali vienerių metų amortizacijos norma taikytina tik informacijos apdorojimo programoms ir techninei dokumentacijai, kitam nematerialiam turtui taikytina maksimali dviejų metų amortizacijos norma. Tarnyba turėtų atsižvelgti į norminių teisės aktų reikalavimus, kuriais reglamentuojama jų turimo nematerialaus turto naudojimo ir atnaujinimo terminai. Pavyzdžiui, Geodezijos ir kartografijos įstatymo 25 straipsnis numato, kad topografiniai žemėlapiai ir planai turi būti atnaujinami ne rečiau kaip kas dešimt metų, todėl manome, kad tiems žemėlapiams amortizacijos norma turėtų būti apie 10 metų.

1.2. Patvirtinti ilgalaikio materialaus turto nusidėvėjimo normas, nes dabar naudojamos buvusio Žemėtvarkos ir teisės departamento prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 1998-11-30 įsakymu Nr. 27 „Dėl komisijos sudarymo ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvų“ patvirtintos ilgalaikio materialaus turto nusidėvėjimo normos.

2. Įvertinti ir užregistruoti apskaitoje žemėlapius, kaip to reikalauja Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos III skyriaus „Atsargos“ nuostatos.

3. Kaip ekonomiškai nenaudingas nutraukti 1999 metų balandžio 20 d. Vairuotojo paslaugų sutartį Nr. 10 ir 1999 metų balandžio 27 d. Vairuotojo paslaugų sutartį Nr. 11.

4. Siekiant stiprinti vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą:

4.1. Pakoreguoti Tarnybos sąskaitų planą taip, kad jis atitiktų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos reikalavimus ir pagrindinius apskaitos principus.

4.2. Faktines išlaidas apskaityti pagal programas, funkcinę ir ekonominę klasifikaciją, kaip to reikalauja Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 234 punktas.

4.3. Peržiūrėti visas Generalinio direktoriaus 2004-02-26 įsakymu Nr. 1P-32 „Dėl apskaitos politikos“ patvirtintas Tvarkas ir jas pakoreguoti taip, kad pagrindiniai apskaitos principai, nurodyti minėtose Tvarkose, atitiktų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos reikalavimus ir apskaitos principus. Be to, minėtose Tvarkose numatyti kontrolės procedūras, užtikrinančias ir galimų klaidų eliminavimą.

4.4. Visus Tarnyboje parengtus dokumentus registruoti dokumentų registracijos žurnaluose, kaip to reikalauja Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2001-12-28 įsakymu Nr. 88 patvirtintų Raštvedybos taisyklių III skyriaus nuostatos.

4.5. Už vienos programos (priemonės) vykdymą paskirti po vieną atsakingą asmenį ir atsakingais paskirti tuos asmenis, kurie faktiškai atlieka programos lėšų panaudojimo kontrolės funkcijas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-05-08 įsakymu Nr. 1K-123 patvirtintų Minimalių finansų kontrolės reikalavimų 21 punktu atlikti paskesniąją finansų kontrolę neskirti asmenų, atsakingų už išankstinę finansų kontrolę.

Finansinio audito 6-ojo departamento
direktorė

Audronė Davidavičienė

Vyriausioji valstybinė auditorė

Danguolė Krištopavičienė

Susipažinome:

Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos
Generalinis direktorius

Kazys Maskvytis

Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos
Ekonomikos ir finansų skyriaus vedėja

Henrika Kukainė